

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.954.2020

Łódź, 7 stycznia 2021 r.

Rada Gminy Nieborów

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378)

stwierdzam nieważność

uchwały nr XXXI/188/20 Rady Gminy Nieborów z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w drodze darowizny prawa własności nieruchomości oznaczonej nr działki 141 położonej w Dzierzgowie na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Dzierzgowie.

Uzasadnienie

Rada Gminy Nieborów podjęła w dniu 30 listopada 2020 r. uchwałę nr XXXI/188/20 w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w drodze darowizny prawa własności nieruchomości oznaczonej nr działki 141 położonej w Dzierzgowie na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Dzierzgowie, która wpłynęła do organu nadzoru w dniu 8 grudnia 2020 r.

W dniu 21 grudnia 2020 r. zawiadomiono o wszczęciu z urzędu postępowania określonego w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności powyższej uchwały. Zastrzeżenia organu nadzoru dotyczyły okoliczności, czy w obowiązującym stanie prawnym Rada Gminy Nieborów miała prawo do dokonania ww. darowizny.

Odpowiadając na uwagi organu nadzoru, Wójt Gminy Nieborów w piśmie z dnia 23 grudnia 2020 r., znak: ROS.6846.1.2020 przesłał wyjaśnienia i wskazał m. in. że Gmina Nieborów przy podejmowaniu uchwały kierowała się celami i zadaniami realizowanymi przez OSP, które związane są z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego wymienionego jako jeden

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/skrytka
www.lodzkie.eu

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.lodzkie.eu w zakładce ochrona danych osobowych.

z celów publicznych w art. 6 pkt 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990).

Organ nadzoru prezentuje następujące stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Uchwała nr XXXI/188/20 w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w drodze darowizny prawa własności nieruchomości oznaczonej nr działki 141 położonej w Dzierzgowie na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Dzierzgowie została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym zwanej dalej u. s. g., art. 13 ust. 2 i 2a w związku z art. 6 pkt 7 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990) zwanej dalej u. g. n.

Należy wskazać, że zasady gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa oraz własność jednostek samorządu terytorialnego określone zostały w ustawie o gospodarce nieruchomościami. Art. 13 ust. 1 zawiera ogólną zasadę, że nieruchomości te mogą być przedmiotem obrotu, natomiast art. 13 ust. 2 stanowi, iż nieruchomości mogą być z zastrzeżeniem art. 59 ust. 1, przedmiotem darowizny na cele publiczne, a także przedmiotem darowizny dokonywanej między Skarbem Państwa a jednostką samorządu terytorialnego, a także między tymi jednostkami. W umowie darowizny określa się cel, na który nieruchomość ma być darowana. W przypadku niewykorzystania nieruchomości na ten cel darowizna podlega odwołaniu, z zastrzeżeniem ust. 2a.

Powyższy przepis stanowi, że nieruchomości mogą być przedmiotem darowizny na cele publiczne, a także przedmiotem darowizny dokonywanej między Skarbem Państwa i jednostką samorządu terytorialnego, a także między tymi jednostkami. Z treści przytoczonego przepisu wynika, że darowizna na cele publiczne może być dokonana na rzecz dowolnego podmiotu, zaś darowizna nieruchomości na cele inne niż cel publiczny może zostać dokonana tylko między podmiotami wskazanymi w przepisie. Pojęcie celu publicznego, jakim posługuje się ustawa o gospodarce nieruchomościami, w tym w powołanym przepisie art. 13 ust. 2 nie jest dowolne, lecz wyraźnie określone w art. 6 u. g. n. poprzez wskazanie katalogu celów publicznych w rozumieniu tej ustawy. Jest to katalog konkretny i zamknięty. Aby więc mówić o celach publicznych darowizny nieruchomości stanowiącej mienie gminy, należy znaleźć cel wprost wyrażony w art. 6 pkt 1-9 u. g. n. albo cel określony jako publiczny w innej ustawie - art. 6 pkt 10 u. g. n. W ramach katalogu celów publicznych wymienionych w art. 6 pkt 1-9 ww. ustawy, ustawodawca nie wskazał w żadnym z tych punktów jako celu publicznego czynności polegającej na przekazaniu w formie darowizny nieruchomości pod zapewnienie porządku i bezpieczeństwa publicznego, a także ratownictwa i ochrony ludności. W szczególności, czynności tej nie uznał za cel publiczny wyrażony w art. 6 pkt 7 u. g. n. - cel publiczny polegający na budowie i utrzymywaniu urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa

i ochrony granicy państwowej, oraz do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowę i utrzymanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich. Ponadto cele związane z ochroną przeciwpożarową świadczoną przez ochotnicze straże pożarne nie mogą być utożsamiane z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego, o jakim mowa w art. 6 pkt 7 u. g. n., bowiem rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie określenia rodzajów nieruchomości uznanych za niezbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1087) - za niezbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa uznaje wyłącznie nieruchomości przeznaczone na potrzeby Państwowej Straży Pożarnej. Nie ujęto natomiast w tym rozporządzeniu nieruchomości wykorzystywanych przez inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, a zatem i przez ochotnicze straże pożarne. Takie stanowisko zajmuje również odzwierciedlenie w orzecznictwie sądów administracyjnych (patrz wyrok WSA w Warszawie z dnia 8 listopada 2013 r., sygn. akt I SA/WA 2139/13, WSA w Bydgoszczy z dnia 21 lutego 2012 r., sygn. akt II SA/Bd 1427/11, WSA w Rzeszowie z dnia 21 września 2016 r., sygn. akt II SA/Rz 962/16).

Ponadto art. 6 pkt 10 u. g. n. dopuszcza określenie w odrębnych ustawach innych celów publicznych. Przy określeniu i definiowaniu ustalonego wcześniej celu należy stosować interpretację gramatyczną wskazującą ściśle w ramach danej ustawy cel publiczny. Stanowisko literatury przedmiotu w tym zakresie jest w przeważającej większości jednoznaczne (por. G. Matusik, w: G. Bieniek, M. Gdesz, S. Kalus, G. Matusik, E. Mzyk, Ustawa o gospodarce..., red. S. Kalus, s. 78-79, wraz z przywoływanymi poglądami literatury przedmiotu).

W tym stanie rzeczy dokonanie darowizny nieruchomości stanowiącej własność jednostki samorządu terytorialnego na rzecz ochotniczej straży pożarnej w celu realizacji zadań w zakresie zapewnienia porządku i bezpieczeństwa publicznego, a także ratownictwa i ochrony ludności nie realizuje żadnego z celów publicznych określonych w art. 6 u. g. n. Tym samym ustawowy wymóg z art. 13 ust. 2 ustawy o możliwości dokonania darowizny na rzecz podmiotu niebędącego Skarbem Państwa lub jednostką samorządu terytorialnego wyłącznie na cel publiczny nie został spełniony.

Ponadto do realizowania ochrony przeciwpożarowej przez ochotnicze straże pożarne nie jest niezbędne posiadanie prawa własności do nieruchomości. Cel ten może być bowiem osiągnięty poprzez np. prawo użytkowania wieczystego czy dzierżawę nieruchomości.

Stosownie do art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

Nadzór nad działalnością gminy sprawowany jest wyłącznie na podstawie kryterium zgodności z prawem - art. 85 ustawy o samorządzie gminnym. Tak więc, w przypadku istotnego naruszenia prawa, organ nadzoru jest zobowiązany - zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 91 ust.1 tej ustawy orzec o nieważności uchwały w całości lub w części.

Zatem stwierdzenie nieważności uchwały nr XXXI/188/20 Rady Gminy Nieborów z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w drodze darowizny prawa własności nieruchomości oznaczonej nr działki 141 położonej w Dzierzgowie na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Dzierzgowie jest uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:
Wójt Gminy Nieborów